

Správa o činnosti zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva za rok 2022

Správa o činnosti zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu (ďalej len „zástupca“ alebo „zástupkyňa“) za rok 2022 sa predkladá na základe Štatútu zástupcu Slovenskej republiky pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „štatút“), ktorý bol schválený uznesením vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) č. 543/2005 z 13. júla 2005, a ktorý zástupcovi ukladá každoročne, najneskôr do konca marca, vypracovať správu o činnosti za uplynulý rok a predložiť ju na rokovanie vlády.

Predkladaná správa nadväzuje na správu za rok 2021 a je spracovaná podľa stavu k 31. decembru 2022.

I. Činnosť zástupcu a jeho kancelárie

V roku 2022 zastupovala Slovenskú republiku v konaní pred Európskym súdom pre ľudské práva (ďalej len „Súd“) JUDr. Miroslava Bálintová. V kancelárii zástupcu ďalej pracovali piati odborní zamestnanci – právnici a jeden zamestnanec zabezpečujúci administratívu.

Zástupkyňa v roku 2022 v súlade so štatútom a ďalšími relevantnými dokumentmi, predovšetkým Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a Rokovacím poriadkom Súdu (ďalej len „rokovací poriadok“):

- predkladala oficiálne stanoviská k sťažnostiam, obsahujúce skutkový stav a vyjadrenie k prijateľnosti a podstate sťažností podaných proti Slovenskej republike (článok 38 a ďalšie články Dohovoru a pravidiel 54 a 54A rokovacieho poriadku);
- predkladala na vyžiadanie Súdu ďalšie stanoviská, stanoviská k vyjadreniam sťažovateľov k stanoviskám vlády k prijateľnosti a podstate sťažností, vyjadrenia k ďalším podaniam sťažovateľov a k dokumentom a dôkazom, ktoré Súdu sťažovateľa zaslali (článok 38 Dohovoru a pravidiel 54 a 59 rokovacieho poriadku);
- na základe výziev Súdu predkladala vyjadrenia k nárokom sťažovateľov na spravodlivé zadosťučinenie (pravidlo 60 rokovacieho poriadku);
- vyjadrovala sa k možnosti uzavretia zmiery v jednotlivých prípadoch a v súlade s článkom II ods. 1 písm. b) štatútu so súhlasom ministra spravodlivosti Slovenskej republiky uzatvárala zmier (články 38 a 39 Dohovoru a pravidlo 62 rokovacieho poriadku);
- predkladala Súdu jednostranné vyhlásenia vlády a návrhy na uzavretie niektorých prípadov, v ktorých sťažovateľa, na rozdiel od vlády, nesúhlasili s navrhnutými podmienkami zmiery (článok 37 Dohovoru);
- uskutočňovala ďalšie procesné úkony v konaniach;
- zabezpečovala a dohliadala na riadny výkon rozsudkov a rozhodnutí Súdu a v rámci výkonu rozsudkov a rozhodnutí Súdu predkladala príslušným vnútroštátnym orgánom návrhy na uskutočnenie opatrení, ktorých potreba vyplynula z rozhodovacej činnosti Súdu a spolupracovala pri riešení vzniknutých problémov;

- predkladala Výboru ministrov Rady Európy (ďalej len „VM RE“) správy o plánovaných a uskutočnených individuálnych a všeobecných opatreniach v rámci výkonu rozsudkov a rozhodnutí Súdu a pripravovala podklady pre prijatie záverečných rezolúcií VM RE o ukončení sledovania výkonu rozsudkov.

Hlavná činnosť v roku 2022 teda bola zameraná na prípravu oficiálnych stanovísk k prijateľnosti a podstate sťažností proti Slovenskej republike, ktoré Súd notifikoval vláde (čo zahŕňalo aj vypracovanie skutkového stavu k jednotlivým prípadom na základe relevantného spisového materiálu), dodatočných stanovísk a vyjadrení k nárokom sťažovateľov na spravodlivé zadosťučinenie. Na vyžiadanie Súdu alebo z vlastnej iniciatívy boli Súdu zasielané ďalšie písomné podania. Pri vypracúvaní stanovísk a ďalších podaní sa vychádzalo z podrobnej analýzy skutkového stavu každého jednotlivého prípadu, z podkladov od dotknutých vnútroštátnych orgánov, z príslušných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, z praxe vnútroštátnych súdov a z relevantnej judikatúry Súdu k príslušným článkom Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) a jeho protokolov. Pri vypracúvaní stanovísk a ďalších podaní zástupkyňa komunikovala s dotknutými súdmi, orgánmi činnými v trestnom konaní, príslušnými sekciami a odbormi Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“), ďalšími ministerstvami a orgánmi verejnej moci.

Ďalšou významnou časťou agendy boli činnosti spojené s výkonom rozsudkov a rozhodnutí Súdu. Tieto činnosti zahŕňali nielen vyplatenie finančných nárokov na základe rozsudkov a rozhodnutí Súdu, ale aj koordináciu uskutočňovania ďalších individuálnych opatrení (opatrení smerujúcich k náprave zisteného porušenia práva) a všeobecných opatrení (opatrení zameraných na zabránenie vzniku ďalších podobných porušení práv). V tejto oblasti zástupkyňa rovnako spolupracovala s príslušnými sekciami a odbormi ministerstva spravodlivosti, ako aj s ďalšími dotknutými rezortmi.

S cieľom zvýšenia informovanosti odbornej verejnosti o judikatúre Súdu kancelária zástupcu aj v roku 2022 spolupracovala s Najvyšším súdom Slovenskej republiky pri zverejňovaní slovenských prekladov prehľadov judikatúry Súdu vo vybraných oblastiach v bulletine Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Pracovníci kancelárie zástupcu sa tiež podieľali na publikovaní slovenských prekladov rozsudkov a vybraných rozhodnutí Súdu v časopise *Justičná revue* pre potreby právnej praxe.

Kancelária zástupcu okrem toho v rámci svojej činnosti poskytovala súčinnosť iným organizačným útvarom ministerstva spravodlivosti, ako aj rôznym orgánom verejnej moci.

II. Prehľad štatistických údajov

a) všeobecne

Na základe dostupných štatistických údajov¹ bol vývoj vo vybavovaní sťažností týkajúcich sa Slovenskej republiky za posledných desať rokov nasledujúci:

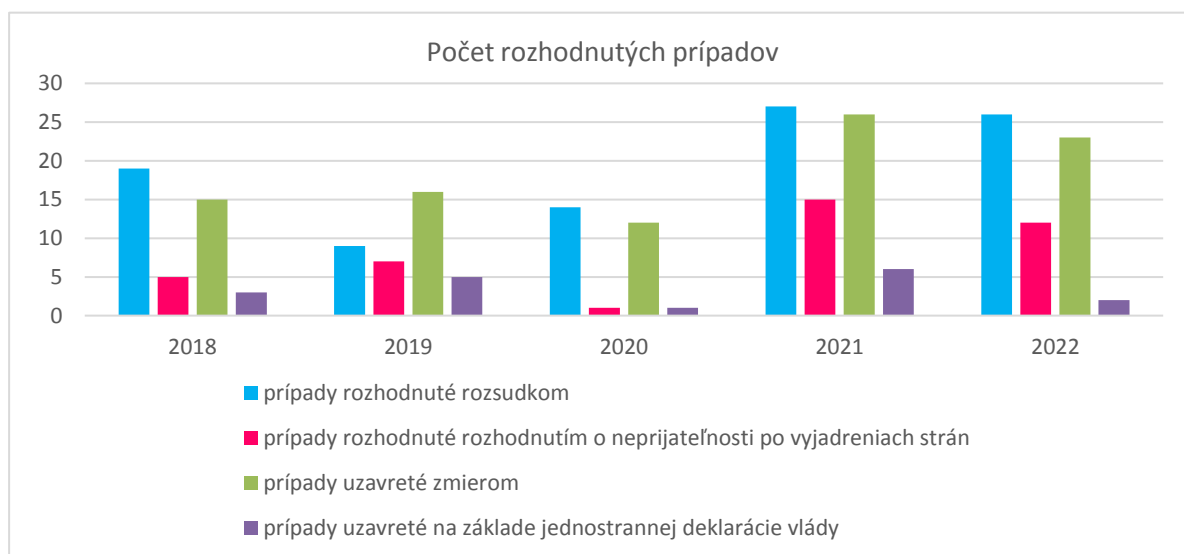
¹ Údaje v nasledujúcej tabuľke sú čiastočne získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=reports&c=#n1347956587550_pointer) a databázy HUDOC (<https://hudoc.echr.coe.int>) a čiastočne z vlastných databáz kancelárie zástupcu.

<i>sťažnosti proti Slovenskej republike</i>	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
sťažnosti pridelené na preskúmanie príslušnému orgánu (samosudcovi, výboru alebo komore)	464	324	353	309	425	390	300	289	460	479
neprijaté alebo vyčiarknuté sťažnosti bez notifikácie vláde	642	329	314	291	354	395	268	253	320	427
sťažnosti notifikované vláde	56	28	30	43	47	32	55	71	52	48
rozsudky (počet sťažností, o ktorých bolo rozhodnuté rozsudkami*)	16	14	14	10	12 (18)	11 (19)	6 (9)	12 (14)	23 (27)	13 (26)
rozhodnutia o neprijateľnosti sťažností vyhlásené po predložení stanovísk strán (počet sťažností, ktoré boli vyhlásené za neprijateľné*)	9	11	5	3	1	5	7	1	14 (15)**	7 (12)
rozhodnutia o zmiere (počet sťažností, ktoré boli vyčiarknuté na základe zmiernu*)	21	9	20	18	12 (18)	7 (15)	9 (16)	7 (12)	18 (26)**	19 (23)
rozhodnutia o vyčiarknutí sťažnosti na základe jednostranného vyhlásenia vlády (počet sťažností, ktoré boli vyčiarknuté na základe jednostrannej deklarácie*)	4	3	4	5	2 (4)	3	4 (5)	1	4 (6)	2
rozhodnutia o vyčiarknutí sťažnosti z iných dôvodov	3	2	1	1	1	2	1	1	0	0

* Súd v niektorých prípadoch sťažnosti spojil na spoločné konanie a rozhodol o nich spoločným rozsudkom alebo rozhodnutím.

** Jedna sťažnosť bola sčasti vyhlásená za neprijateľnú po predložení stanovísk strán a sčasti vyčiarknutá na základe zmiernu, preto je v súlade so štatistikami vydávanými Súdom zahrnutá v oboch riadkoch tabuľky.

Na základe uvedených údajov možno povedať, že počty notifikovaných sťažností proti Slovenskej republike, o ktorých Súd v roku 2022 akýmkoľvek spôsobom rozhodol, sa pri porovnaní údajov za posledných päť rokov stále držia na vyššej úrovni a v porovnaní s rokom 2021, ktorý bol z tohto hľadiska z dlhodobého pohľadu vysoko nadpriemerný, klesli iba nepatrne, ako ukazuje nasledujúci graf:

b) rozsudky a rozhodnutia v roku 2022

Z prípadov, ktoré boli notifikované vláde, Súd v uplynulom roku rozhodol celkovo vo veci 64 sťažností. Súd vyhlásil 13 rozsudkov, z toho v merite vecí bolo vyhlásených 12 rozsudkov, ktorými rozhodol o 24 sťažnostiach a 1 rozsudkom došlo k revízií predošlého rozsudku (týkajúceho sa 2 sťažností). Okrem toho Súd vyčiarol zo svojho zoznamu prípadov 23 sťažností na základe zmiernu dosiahnutého medzi stranami (19 rozhodnutiami) a 2 sťažnosti na základe jednostrannej deklarácie vlády. Súd tiež 12 sťažností (7 rozhodnutiami) vyhlásil ako celok za neprijateľné po tom, ako sa k notifikovanej sťažnosti vyjadrila vláda a sťažovateľ. Okrem rozhodnutí týkajúcich sa prípadov, ktoré boli notifikované vláde, Súd zverejnil aj 3 rozhodnutia, ktorými ďalších 21 sťažností vyhlásil za neprijateľné bez predchádzajúcej notifikácie vláde (pozri nižšie).

V roku 2022 Súd 12 rozsudkami, ktoré sa týkali celkovo 24 sťažností, konštatoval porušenie niektorého z článkov Dohovoru zo strany Slovenskej republiky (v roku 2021 to bolo 22 rozsudkov týkajúcich sa 26 sťažností). V 1 prípade Súd zistil porušenie článku 2 Dohovoru (právo na život), v 1 prípade konštatoval porušenie článku 5 Dohovoru (právo na osobnú slobodu a bezpečnosť), v 6 rozsudkoch (týkajúcich sa 7 sťažností) konštatoval porušenie článku 6 Dohovoru (právo na spravodlivé súdne konanie, z čoho sa 3 rozsudky týkali porušenia práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote, pričom v 2 prípadoch bolo zároveň konštatované porušenie článku 13 Dohovoru), v 3 rozsudkoch (týkajúcich sa spolu 13 sťažností) dospel k záveru o porušení článku 8 Dohovoru (právo na rešpektovanie súkromného života) a v 1 prípade zistil porušenie článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru (právo na pokojné užívanie majetku).

Rozsudky Súdu, vyhlásené od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namiataný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Rozsudok Spravodlivé zadost'učinenie
1	40132/16	Salmanov	D-5/1, D-5/3, D-5/4, D-5/5 právo na slobodu a bezpečnosť (nezákonnosť väzby, právo na odškodnenie)	20. január 2022 porušenie D-5/1 a D-5/5 8 000 EUR – NU 2 000 EUR – T
2	32084/19	Al Alo	D-6/1, D-6/3 c), d) právo na spravodlivé súdne konanie (nespravodlivosť trestného konania, právo vypočúvať svedkov)	10. február 2022 porušenie D-6/1 a D-6/3 d) 5 200 EUR – NU 1 038 EUR – T
3	38321/17 82925/17 156/18 7426/18 9755/18 14907/18 29635/18 29636/18 35668/18	Maslák (č. 2)	D-3, D- 6/1, D-8, D-13 zákaz neľudského a ponižujúceho zaobchádzania a trestania, právo na spravodlivé súdne konanie, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, právo na účinný prostriedok nápravy (umiestnenie väzňa do oddielu s bezpečnostným režimom)	31. marec 2022 porušenie D-8 12 500 EUR – NU 2 888 EUR – T
4	8116/19	Kľačanová	D-6/1, D-13, P1/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka reštitučného konania), právo na účinný prostriedok nápravy, právo na pokojné užívanie majetku	31. marec 2022 porušenie D-6/1, D-13 9 100 EUR – MŠ, NU
5	20877/19	Adamčo (č. 2)	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k súdu)	2. jún 2022 porušenie D-6/1 7 800 EUR – NU 1 750 EUR – T

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Rozsudok Spravodlivé zadost'učinenie
6	52505/20 52832/20	Pjonteková a Petejová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	23. jún 2022 porušenie D-6/1 9 900 EUR – MŠ a NU pre každú sťažovateľku
7	58359/12 27787/16 67667/16	Haščák	D-6/1, D-6/2, D-8 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania, prezumpcia nevinny), právo na rešpektovanie súkromného života (sledovanie spravodajskou službou, uchovávanie derivatívnych materiálov)	23. jún 2022 porušenie D-8 9 750 EUR – NU
8	55617/17	BTS HOLDING, a. s.	D-6, D-13, P1/1 právo na spravodlivé súdne konanie, právo na účinný prostriedok nápravy, právo na majetok (zastavenie exekúcie vedenej na základe rozsudku medzinárodného arbitrážneho súdu)	30. jún 2022 porušenie P1/1 MŠ – odročená na ďalšie konanie 30 000 EUR – T
9	81292/17	Chocholáč	D-8, D-10 právo na rešpektovanie súkromného života, právo prijímať informácie (disciplinárne potrestanie väzňa za držbu pornografického materiálu)	7. júl 2021 porušenie D-8 2 600 EUR – NU
10	37574/19	P. H.	D-2, D-3, D-14 právo na život (hmotnoprávny a procesný aspekt, zodpovednosť štátu za zranenie maloletej na policajnej stanici, účinné vyšetrenie), zákaz neľudského zaobchádzania, zákaz diskriminácie	8. september 2022 porušenie D-2 30 000 EUR – NU 3 750 EUR – T
11	7918/19, 43062/20	Balogh a ďalší	revízia rozsudku zo 16. decembra 2021	15. september 2022 priznanie sumy predtým priznanej dvom zosnulým sťažovateľom ich dedičom
12	28081/19, 29664/19	Vasaráb a Paulus	D-6/1, D-6/3 d) právo na spravodlivé súdne konanie (nespravodlivosť trestného konania, právo vypočúvať a dosiahnuť predvolanie svedkov)	15. december 2022 porušenie D-6/1 a D-6/3 d) výrok o porušení práv predstavuje dostatočné zadost'učinenie
13	20913/21	Kurcáb	D-6/1, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka reštitučného konania), právo na účinný prostriedok nápravy	15. december 2022 porušenie D-6/1, D-13 19 500 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T

D-x/y = článok x odsek y Dohovoru

yP-x = článok x Protokolu č. y

MŠ = náhrada majetkovej škody

NU = náhrada nemajetkovej ujmy

T = náhrada trov konania (nákladov a výdavkov spojených s konaním)

Prakticky vo všetkých prípadoch proti Slovenskej republike Súd v posledných rokoch uplatňuje procesný postup, keď pred notifikáciou sťažnosti vláde rozhodne o tom, že bude prijateľnosť a podstatu sťažnosti posudzovať spoločne. To znamená, že po notifikácii sťažnosti, ak nedôjde k uzavretiu zmiernosti medzi stranami alebo vyčiarknutiu sťažnosti z iných dôvodov, Súd preskúma predložené stanoviská strán, posúdi naraz otázky prijateľnosti aj otázky podstaty a vyhlási buď rozhodnutie (ktorým sťažnosť vyhlási za neprijateľnú) alebo rozsudok (ktorým rozhodne o porušení alebo neporušení dotknutých článkom Dohovoru a ktorý zároveň obsahuje aj rozhodnutie o prijateľnosti alebo neprijateľnosti jednotlivých námietok).

Z vyššie uvedených rozsudkov bolo 8 rozsudkov vyhlásených sedemčlennou komorou Súdu (rozsudky uvedené v tabuľke vyššie pod číslami 1 – 3, 7 – 10 a 12). Rozsudok v prípade *Vasaráb a Paulus proti Slovenskej republike* zatiaľ nenadobudol právoplatnosť, všetky ostatné rozsudky medzičasom nadobudli právoplatnosť. Ďalej bolo 5 rozsudkov vyhlásených trojčlenným výborom (rozsudky uvedené pod číslami 4 – 6, 11 a 13) a tieto rozsudky nadobudli

právoplatnosť dňom ich vyhlásenia. Podrobnosti o jednotlivých rozsudkoch sú uvedené v prílohe č. 1 k tejto správe.

V roku 2022 ďalej Súd 7 rozhodnutiami rozhodol v prospech Slovenskej republiky a vyhlásil 12 sťažností za neprijateľné po tom, ako sa k nim vyjadrila vláda a sťažovatelia. V niektorých z týchto prípadov išlo o tzv. kvázi-meritórne rozhodnutia, ktorými Súd posúdil sťažnosti v časti alebo v celom rozsahu ako zjavne nepodložené. Okrem toho Súd aj bez predchádzajúcej notifikácie vláde zverejnil ďalšie 3 rozhodnutia, ktorými 21 sťažností vyhlásil za neprijateľné (rozhodnutia uvedené v tabuľke nižšie pod číslami 3, 4 a 9).

Zverejnené rozhodnutia Súdu, ktorými boli sťažnosti vyhlásené za neprijateľné, od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022:

Č.	Sťažnosť	Meno	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia
1	40925/17	VAŠA SLOVENSKO, s. r. o.	D-6, D-8, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie, právo na rešpektovanie súkromného života a právo na účinný prostriedok nápravy (vstup do priestorov spoločnosti, prostriedok nápravy)	22. február 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zneužitia práva na sťažnosť
2	8790/19	Jaroslav Junas	D-6/1, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka reštitučného konania), právo na účinný prostriedok nápravy	10. marec 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zneužitia práva na sťažnosť
3	56079/21 57743/21 58274/21	Tatiana Volárová a 2 ďalšie sťažnosti*	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	5. apríl 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zneužitia práva na sťažnosť
4	27877/21 38259/21 38807/21 38841/21 39010/21 39013/21 39230/21 44296/21 52293/21 52298/21 52302/21 52303/21 52308/21 52311/21 52313/21 52323/21 56126/21	Tomáš Lörinc a 16 ďalších sťažností*	nešpecifikované porušenia práv v dôsledku protipandemických opatrení v súvislosti s chorobou Covid-19	5. apríl 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú ako nezlučiteľná <i>ratione personae</i> s ustanoveniami Dohovoru (<i>actio popularis</i>)
5	4315/18	Ladislav Rigo	D-6/1, D-6/3 právo na spravodlivé súdne konanie (spravodlivosť trestného konania)	31. máj 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zjavnej nepodloženosti
6	41217/20 41253/20 41263/20 41271/20 49761/20	TOROMAG, s. r. o. a 4 ďalšie sťažnosti	P1-1 právo na pokojné užívanie majetku (dopad protipandemických opatrení na majetok)	28. jún 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú z dôvodu zneužitia práva na sťažnosť
7	25011/20	Daniela Vassová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	25. august 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú čiastočne pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy a čiastočne z dôvodu zjavnej nepodloženosti
8	41510/16 81651/17	Tomáš Papaj	D-6/1, D-8, D-13 právo na spravodlivé súdne konanie (prístup k súdu, spravodlivosť konania), právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života a právo na účinný prostriedok nápravy	18. október 2022 sťažnosti vyhlásené za neprijateľné čiastočne z dôvodu zjavnej nepodloženosti a čiastočne z dôvodu, že sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu

Č.	Sťažnosť	Meno	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia
9	50527/21	Dalibor Miľan*	Nešpecifikované porušenia práv v dôsledku protipandemických opatrení v súvislosti s chorobou Covid-19	29. november 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú čiastočne ako nezlučiteľná <i>ratione personae</i> s ustanoveniami Dohovoru (<i>actio popularis</i>) a čiastočne ako bez známkov porušenia práv a slobôd podľa Dohovoru
10	45645/21	Vladimír Pčolinský	D-5/1 a D-5/4 právo na slobodu a bezpečnosť (dôvodnosť a zákonnosť väzby)	6. december 2022 sťažnosť vyhlásená za neprijateľnú pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy

* Rozhodnutia boli vyhlásené bez notifikácie sťažností vláde.

Podrobnosti o predmetných rozhodnutiach sú uvedené v prílohe č. 1 k tejto správe.

Okrem toho Súd v roku 2022 vydal 19 rozhodnutí, ktorými vzal na vedomie zmier medzi sťažovateľmi a vládou po tom, ako sa uistil, že dosiahnutý zmier je založený na rešpektovaní ľudských práv tak, ako je to definované v Dohovore a jeho protokoloch a rozhodol o vyčiarknutí 23 sťažností zo svojho zoznamu prípadov (Súd niektoré sťažnosti spojil na spoločné konanie a rozhodol o nich spoločným rozhodnutím).

Rozhodnutia Súdu o zmieri, prijaté od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Odškodnenie
1	34479/21	Allan Grauberd	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	20. január 2022	7 100 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
2	34436/21	Vladimír Hajdu	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	20. január 2022	4 900 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
3	46924/21	BPT LEASING, a. s.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	24. február 2022	5 000 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
4	43450/21	LINI s. r. o.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	24. február 2022	1 000 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
5	42497/21	Gabriel Klein	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	24. február 2022	6 400 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
6	38558/21	Rudolf Mikolaj	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	24. február 2022	2 600 EUR – MŠ a NU
7	49457/21	CIRKEVNÝ ZBOR EVANJELICKEJ CIRKVI AUGSBURSKÉHO VYZNANIA NA SLOVENSKU BRATISLAVA	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka správneho konania)	24. marec 2022	2 600 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
8	52518/21	Róbert Križan	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	7. apríl 2022	1 500 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
9	14099/18	M. H. a ďalší	D-3, D-8, D-13, D-14 zákaz zlého zaobchádzania, právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, právo na účinný prostriedok nápravy, zákaz diskriminácie	3. máj 2022	ospravedlnenie 110 000 EUR – NU pre všetkých sťažovateľov spoločne

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Odškodnenie
10	52357/21	SAND, s. r. o.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	5. máj 2022	1 100 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
	53040/21	Ján Janko			5 000 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
	53479/21	Igor Vrabc			7 900 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
11	58228/21	Tomáš Sisák	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	19. máj 2022	5 200 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
12	57315/21	Matúš Juriš	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	16. jún 2022	6 800 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
13	57667/21	Janka Mravcová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	16. jún 2022	3 900 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
	110/22	Richard Popovič			6 700 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
	988/22	Stanislav Moučka			1 800 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
14	59360/21	Juraj Banykó	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	30. jún 2022	5 800 EUR – MŠ a NU
15	10212/22	Zuzana Bardúnová	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	8. september 2022	1 800 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
16	16123/22	NOVASTYL, s. r. o.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	22. september 2022	2 600 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
17	14926/22	BPT LEASING, a. s.	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	22. september 2022	6 100 EUR – MŠ a NU 250 EUR – T
18	28236/22	TOMÁŠEK & PARTNERS, s. r. o. a Juraj Tomášek	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	24. november 2022	2 200 EUR – MŠ a NU každému sťažovateľovi 250 EUR – T sťažovateľom spoločne
19	23973/22	Anton Magát	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	24. november 2022	1 900 EUR – MŠ a NU

V rozhodovacej činnosti Súdu existuje inštitút tzv. rozhodnutia na základe jednostrannej deklarácie dotknutej zmluvnej strany Dohovoru (pozri napr. *Tahsin Acar proti Turecku*, [VK], č. 26307/95, ods. 75-77, ECHR 2003-VI, *Meriakri proti Moldavsku* (vyčiarknutie), č. 53487/99, 1. marca 2005, *Swedish Transport Workes Union proti Švédsku*, (vyčiarknutie), č. 53507/99, 18. júla 2006 a *Van Houten proti Holandsku* (vyčiarknutie), č. 25149/03, ECHR 2005-IX). Ide o prípady, v ktorých je dotknutá vláda pripravená uzavrieť zmier za podmienok navrhnutých Súdom, avšak sťažovateľ s uzavretím zmiernu nesúhlasí. Za predpokladu, že vláda jednostranne deklaruje, že uznáva porušenie práv sťažovateľa a je pripravená zaplatiť mu spravodlivé zadost'učinenie, Súd môže, ak je presvedčený, že dodržiavanie ľudských práv zaručených Dohovorom a jeho protokolmi nevyžaduje, aby sa pokračovalo v posudzovaní predmetnej sťažnosti, vziať na vedomie vyhlásenie dotknutej vlády a rozhodnúť o vyčiarknutí sťažnosti zo zoznamu svojich prípadov v súlade s článkom 37 ods. 1 písm. c) Dohovoru (t. j. z dôvodu, že okolnosti vedú k záveru, že pre akýkoľvek iný dôvod zistený Súdom nie je potrebné pokračovať v posudzovaní sťažnosti). V prípadoch, v ktorých je vláda pripravená uzavrieť zmier, avšak sťažovateľ zmier odmietne, sa v súlade s aktuálnou judikatúrou Súdu suma uvedená v jednostrannej deklarácii vlády znižuje oproti sume navrhutej v deklarácii o zmieri o 10 %. Vláda tento postup začala využívať už v roku 2007. V ďalších rokoch v tejto praxi pokračovala a v roku 2022 Súd takto vo vzťahu k Slovenskej republike vyčiarkol 2 sťažnosti.

Rozhodnutia Súdu o vyčiarknutí sťažností na základe jednostrannej deklarácie vlády, vyhlásené od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022:

Č.	Sťažnosť	Sťažovateľ	Namietaný článok Dohovoru alebo Protokolu Predmet súdneho konania	Dátum rozhodnutia	Spravodlivé zadosťučinenie
1	38811/21	Pavel Brychta	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka trestného konania)	10. marec 2021	2 835 EUR
2	55491/21	Jozef Pavleje	D-6/1 právo na spravodlivé súdne konanie (dĺžka občianskoprávneho konania)	30. jún 2022	1 800 EUR

V období od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 sa nevyskytol žiaden prípad, v ktorom by Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažnosti z iných dôvodov než zmier alebo jednostranná deklarácia (napr. ak by Súd dospel k záveru, že sťažovateľ nemá záujem na ďalšom prerokovaní svojej sťažnosti v zmysle článku 37 ods. 1 písm. a) Dohovoru).

c) predbežné opatrenia v roku 2022

V zmysle pravidla 39 Rokovacieho poriadku Súdu môže komora Súdu alebo v prípade potreby jej predseda na návrh strany alebo inej dotknutej osoby, alebo z vlastného podnetu nariadiť stranám akékoľvek predbežné opatrenie, ktoré považuje za potrebné prijať v záujme strán alebo riadneho priebehu konania. Veľká časť nariadených predbežných opatrení sa týka vydania alebo vyhostenia cudzincov, ktorí sa pred Súdom sťažujú na porušenie svojich práv podľa článkov 2, 3, 8 alebo 6 Dohovoru a tvrdia, že v štáte, do ktorého by mali byť vydaní alebo vyhostení, im hrozí smrť, zlé zaobchádzanie alebo nespravodlivé trestné konanie, prípadne, že vydaním alebo vyhostením stratia kontakt so svojou rodinou nachádzajúcou sa vo vydávajúcom alebo vyhostujúcom štáte.

Vo vzťahu k Slovenskej republike boli podľa štatistických údajov Súdu² v roku 2022 podané 3 žiadosti o nariadenie predbežného opatrenia. Súd žiadne predbežné opatrenie nenariadil (žiadosti nespádali do rozsahu článku 39 Rokovacieho poriadku Súdu).

d) intervencie v roku 2022

Podľa článku 36 ods. 2 Dohovoru a pravidla 44 ods. 3 Rokovacieho poriadku Súdu môže štát, ktorý je zmluvnou stranou Dohovoru a nie je stranou v spore, alebo akákoľvek zainteresovaná osoba odlišná od sťažovateľa, so súhlasom Súdu intervenovať v prípade ako tretia strana.

V roku 2022 Slovenská republika intervenovala ako tretia strana v prípade *Sanchez proti Francúzsku* (sťažnosť č. 45581/15). Prípado sa týka odsúdenia politika, v príslušnom čase poslanca miestneho zastupiteľstva kandidujúceho v parlamentných voľbách, za nezmazanie nenávisťných príspevkov iných osôb na jeho účte na Facebooku voľne dostupnom verejnosti. Po tom, čo promptne neodstránil komentáre uverejnené na jeho účte na Facebooku, bol sťažovateľ vnútroštátnymi súdmi odsúdený za podnecovanie k nenávisti alebo násiliu voči skupine obyvateľstva alebo jednotlivcovi na základe ich príslušnosti k určitému náboženstvu. Na ESĽP sa sťažoval na porušenie svojho práva na slobodu prejavu. V rozsudku komory z 2.

² Údaje sú získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri https://www.echr.coe.int/Documents/Stats_art_39_01_ENG.pdf).

septembra 2021 Súd rozhodol, že nedošlo k porušeniu článku 10 Dohovoru. Na základe žiadosti sťažovateľa senát piatich sudcov veľkej komory Súd 17. januára 2022 rozhodol, že vec opätovne preskúma veľká komora. Slovenská republika sa rozhodla vo veci intervenovať vzhľadom na význam záverov Súdu, formulovaných vo vzťahu k slobode prejavu pri nenávisťných prejavoch šírených prostredníctvom sociálnych sietí.

Ďalej Slovenská republika intervenovala ako tretia strana v prípade sťažnosti *Verein KlimaSeniorinnen Schweiz a ďalší proti Švajčiarsku* (sťažnosť č. 53600/20), ktorý sa týka dôsledkov klimatických zmien na podmienky života a zdravie starších osôb a zodpovednosti štátu v tejto oblasti. V tejto veci sa komora Súdu, ktorá sťažnosť prejednávala, rozhodla vzdať svojej právomoci v prospech veľkej komory. Takýto postup je v zmysle článku 30 Dohovoru možný len v prípadoch vyvolávajúcich závažnú otázku týkajúcu sa výkladu Dohovoru alebo jeho protokolov, alebo ak by rozhodnutie komory o danej otázke mohlo byť v rozpore so skôr vyneseným rozsudkom Súdu. Slovenská republika sa rozhodla intervenovať v prípade z dôvodu, že sťažnosť zároveň vo svojej podstate čiastočne nadväzuje na sťažnosť *Duarte Agostino a ďalší proti Portugalsku a ďalším 32 štátom* (č. 39371/20), ktorá bola 13. novembra 2020 komunikovaná 33 štátom Rady Európy, vrátane Slovenskej republiky. Tento prípad sa taktiež týka emisií skleníkových plynov v žalovaných štátoch, ktoré podľa tvrdení sťažovateľov (portugalských občanov vo veku 8, 12, 15, 17, 20 a 21 rokov), prispievajú ku globálnemu otepľovaniu, ktorého dôsledky, okrem iného vlny horúčav, ovplyvňujú ich životné podmienky a zdravie. V tomto prípade sa rovnako komora, ktorá vec prejednávala, rozhodla vzdať svojej právomoci v prospech veľkej komory.

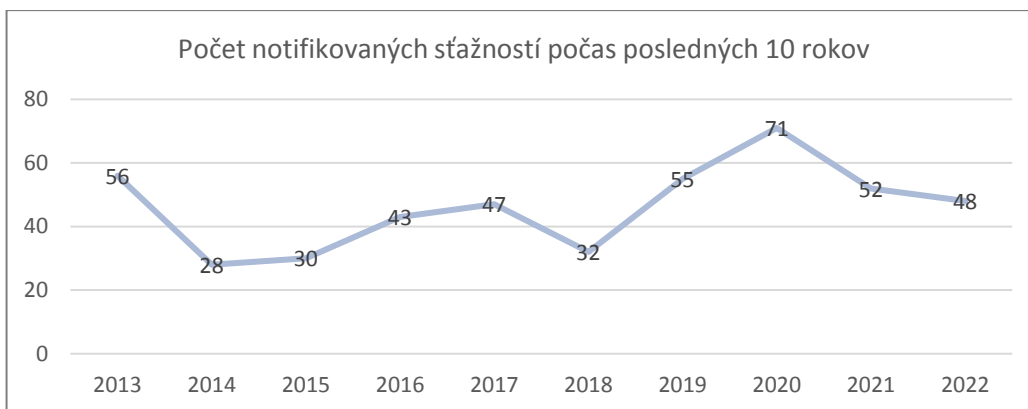
Slovenská republika tiež požiadala Súd o povolenie intervenovať ako tretia strana vo veci medzištátnej sťažnosti na masové a hrubé porušenia ľudských práv Ruskou federáciou v jej vojenských operáciách na území Ukrajiny od 24. februára 2022 – sťažnosť *Ukrajina proti Rusku (X)* č. 11055/22.

V predchádzajúcom období Slovenská republika intervenovala ako tretia strana v skupine prípadov proti Nórsku, týkajúcich sa odobratia maloletých detí zo starostlivosti biologických rodičov a priznania práva styku biologickým rodičom s odobratými deťmi iba vo veľmi obmedzenom rozsahu. V niektorých prípadoch Súd rozhodol už v roku 2021, v roku 2022 vyhlásil rozsudok *A. L. a ďalší proti Nórsku* z 20. januára 2022, konštatujúci porušenie článku 8 Dohovoru a rozsudok *E. M. a ďalší proti Nórsku* z 20. januára 2022, ktorým rozhodol, že nedošlo k porušeniu článku 8 Dohovoru.

III. Stav agendy

a) sťažnosti proti Slovenskej republike

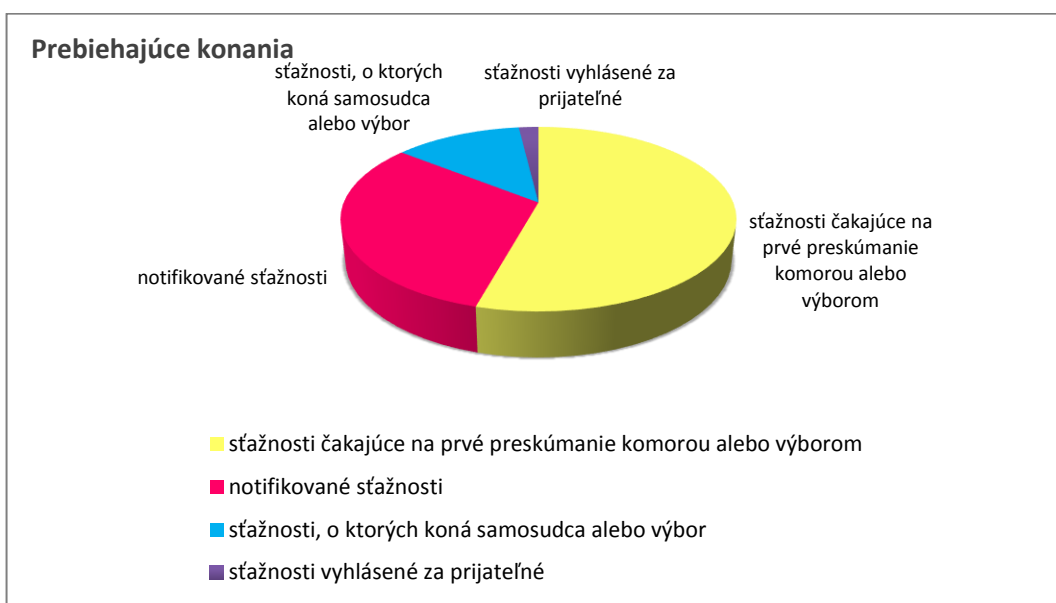
Od roku 1993 do konca roku 2022 Súd notifikoval vláde spolu 1223 sťažností. V roku 2022 bolo vláde notifikovaných 48 sťažností. Oproti roku 2021, v ktorom bolo množstvo notifikovaných sťažností pri porovnaní vývoja za predchádzajúcich 10 rokov nadpriemerné (52), došlo k miernemu zníženiu. Počet notifikovaných sťažností za jednotlivé roky v období posledných 10 rokov vidieť na nasledujúcom grafe (pozri tiež prehľad štatistických údajov v časti II. tejto správy):

Všetky sťažnosti, ktoré boli notifikované vláde v roku 2022, patria do kategórie individuálnych sťažností podľa článku 34 Dohovoru. Žiadna medzištátna sťažnosť podľa článku 33 Dohovoru nebola proti Slovenskej republike podaná a ani Slovenská republika nepodala takúto sťažnosť proti inému zmluvnému štátu Dohovoru.

Zoznam sťažností notifikovaných vláde v roku 2022 sa nachádza v prílohe č. 2 k tejto správe.

Na základe dostupných štatistických údajov³, ku koncu roka 2022 na Súde prebiehalo konanie celkovo o 210 sťažnostiach podaných proti Slovenskej republike. Stav týchto konaní ukazuje nasledujúci graf:

b) dohľad VM RE nad výkonom právoplatných rozsudkov Súdu

V priebehu roku 2022 bola sťažovateľom z titulu spravodlivého zadosťučinenia priznaného rozsudkami Súdu, na základe uzavretých zmierov alebo na základe jednostranných

³ Údaje sú získané z oficiálnych štatistík Súdu, prístupných na jeho internetovej stránke (pozri https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=reports&c=#n1347956587550_pointer).

deklarácií vlády celkovo vyplatená suma 838 777,60 EUR. Prehľad vyplatených súm je uvedený v prílohe č. 3.

V súvislosti s výkonom rozsudkov VM RE sleduje, či boli prijaté všeobecné a individuálne opatrenia nevyhnutné na splnenie rozsudku, pričom berie do úvahy možnosť štátu zvoliť si opatrenia, ktoré v tomto ohľade považuje za najvhodnejšie. Kancelária zástupcu prostredníctvom priamych rokovaní s pracovníkmi odboru výkonu rozsudkov Súdu sekretariátu RE a prostredníctvom predložených správ o plánovaných a prijatých opatreniach informuje VM RE o plnení záväzkov vyplývajúcich z rozsudkov, a to najmä:

- o vyplatení priznaných súm spravodlivého zadosťučinenia;
- o ďalšom vývoji v prípadoch na vnútroštátnej úrovni;
- o distribúcii rozsudkov Súdu na dotknuté orgány a o zverejnení slovenských prekladov rozsudkov Súdu v odbornom právnickom časopise *Justičná revue*;
- o uskutočnených a pripravovaných legislatívnych zmenách;
- o zmenách v rozhodovacej praxi vnútroštátnych súdov;
- o ďalších opatreniach uskutočňovaných v rámci výkonu rozsudkov.

Ku koncu roka 2022 VM RE vykonával dohľad nad celkovo 67 prípadmi proti Slovenskej republike.

Po tom, ako sa VM RE presvedčí, že Slovenská republika prijala všetky nevyhnutné opatrenia na splnenie rozsudku, prijme záverečnú rezolúciu, v ktorej konštatuje, že úlohy podľa článku 46 ods. 2 Dohovoru boli splnené. V roku 2022 VM RE ukončil dohľad nad výkonom 36 rozsudkov a rozhodnutí proti Slovenskej republike vydaním záverečných rezolúcií:

- rezolúcia *CM/ResDH(2022)17*, prijatá 2. februára 2022 k rozhodnutiam *Laduna proti Slovenskej republike* z 8. apríla 2021 (č. 28590/20), *Kohútová Bérešová proti Slovenskej republike* z 11. marca 2021 (č. 28614/19), *Hajdu a 2 ďalšie sťažnosti proti Slovenskej republike* z 22. apríla 2021 (č. 37498/20, č. 46145/20 a č. 47464/20), *Tomášek proti Slovenskej republike* z 25. marca 2021 (č. 50067/20), *Finhouse, s. r. o. proti Slovenskej republike* z 3. júna 2021 (č. 53900/20) a *Kováčová proti Slovenskej republike* z 5. novembra 2020 (č. 63783/19), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)104*, prijatá 20. apríla 2022 k rozhodnutiam *Okresní Hospodárska Komora Hodonín proti Slovenskej republike* z 1. júla 2021 (č. 48841/20), *Lešťan proti Slovenskej republike* z 10. novembra 2021 (č. 28012/21), *Stachovič proti Slovenskej republike* z 10. novembra 2021 (č. 27254/21), *SLOVDAN, spol. s r. o. proti Slovenskej republike* z 12. novembra 2021 (č. 46341/17) a *Fekete proti Slovenskej republike* zo 7. októbra 2021 (č. 11111/21), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)275*, prijatá 19. októbra 2022 k rozhodnutiam *GPA Kováč, s. r. o. proti Slovenskej republike* z 25. novembra 2021 (č. 15052/21), *Petejová proti Slovenskej republike* z 10. novembra 2021 (č. 20399/21), *Bardúnová proti Slovenskej*

republike z 9. decembra 2021 (č. 30736/21), *Hajdu proti Slovenskej republike* z 20. januára 2022 (č. 34436/21), *Grauberd proti Slovenskej republike* z 20. januára 2022 (č. 34479/21), *Mikolaj proti Slovenskej republike* z 24. februára 2022 (č. 38558/21), *Junasová proti Slovenskej republike* z 9. decembra 2021 (č. 40874/21), *Klein proti Slovenskej republike* z 24. februára 2022 (č. 42497/21), *Lini s. r. o. proti Slovenskej republike* z 24. februára 2022 (č. 43450/21), *BPT LEASING, a. s. proti Slovenskej republike* z 24. februára 2022 (č. 46924/21), *Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Bratislava proti Slovenskej republike* z 24. marca 2022 (č. 49457/21), ktorými Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľmi;

- rezolúcia *CM/ResDH(2022)342*, prijatá 8. decembra 2022 k rozhodnutiu *Priklerová proti Slovenskej republike* z 23. mája 2017 (č. 25887/16), ktorým Súd rozhodol o vyčiarknutí sťažností na základe zmieru uzavretého medzi vládou Slovenskej republiky a sťažovateľkou;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)416*, prijatá 14. decembra 2022 k rozsudkom *Perhács proti Slovenskej republike* z 24. septembra 2020 (č. 59327/19) a *Magát proti Slovenskej republike* z 25. júla 2017 (č. 44646/15), ktorými Súd konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky súdneho konania;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)417*, prijatá 14. decembra 2022 k rozsudku *Petriková proti Slovenskej republike* z 25. novembra 2021 (č. 42149/17), ktorým Súd konštatoval porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)418*, prijatá 14. decembra 2022 k rozsudku *Mansour proti Slovenskej republike* z 21. novembra 2017 (č. 60399/15), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 8 Dohovoru;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)419*, prijatá 14. decembra 2022 k rozsudkom *framipek s. r. o. a AGRORACIO Senica, a. s. proti Slovenskej republike* z 28. januára 2020 (č. 51894/14 a č. 52073/14), *Šárnik proti Slovenskej republike* z 10. júna 2021 (č. 46269/20), *Puškášová proti Slovenskej republike* z 20. mája 2021 (č. 5011/20) a *Bartók proti Slovenskej republike* z 20. mája 2021 (č. 2776/21), ktorými Súd konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky trestného konania;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)420*, prijatá 14. decembra 2022 k rozsudkom *Pádej proti Slovenskej republike* z 13. októbra 2020 (č. 74175/17) a *Bosits proti Slovenskej republike* z 19. mája 2020 (č. 75041/17), ktorými Súd konštatoval porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru pre zrušenie právoplatných rozsudkov v prospech sťažovateľov v dôsledku využitia mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora Slovenskej republiky;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)421*, prijatá 14. decembra 2022 k rozsudku *Ivan proti Slovenskej republike* z 27. júna 2017 (č. 57405/15), ktorým Súd konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 a článku 13 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky konania a absencie účinného prostriedku nápravy v tomto ohľade;
- rezolúcia *CM/ResDH(2022)422*, prijatá 14. decembra 2022 k rozsudkom *Sarkocy proti Slovenskej republike* z 20. mája 2021 (č. 62753/19) a *Sloboda proti Slovenskej republike*

z 30. septembra 2021 (č. 48848/20), ktorými Súd konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky občianskoprávneho konania.

IV. Závěry

V roku 2022 Súd vláde oznámil 48 nových sťažností, z ktorých najväčšia časť sa týkala namietaného porušenia práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Okrem toho boli vláde oznámené 4 sťažnosti podľa článku 5 Dohovoru, týkajúce sa zákonnosti väzby a procesných záruk pri preskúmvaní zákonnosti väzby, 3 sťažnosti podľa článku 3, 8 a 13 Dohovoru, týkajúce sa okrem iného dôkladných osobných prehliadok v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, 2 sťažnosti podľa článku 6 a 8 Dohovoru, týkajúce sa dĺžky konania a práva na rešpektovanie rodinného života, 1 sťažnosť na porušenie článku 6 a článku 1 Protokolu č. 1, týkajúca sa zrušenia právoplatného medzitýmneho rozsudku ústavným súdom a 1 sťažnosť podľa článku 9 Dohovoru, týkajúca sa protipandemických opatrení zahŕňajúcich zákaz verejných bohoslužieb.

Veľká časť sťažností oznámených vláde, ktoré sa týkajú najmä údajného porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote, je Súdom posudzovaná za použitia procedúry WECL („well established case law“), t. j. zjednodušenej procedúry pre niektoré skupiny sťažností týkajúcich sa problematiky, ktorá už je predmetom ustálenej judikatúry Súdu a o ktorých rozhoduje trojčlenný výbor. V prípadoch proti Slovenskej republike, v ktorých nebola použitá procedúra WECL, Súd v uplynulom roku využil tzv. IMSI notifikáciu („immediate and simplified communications“). V týchto prípadoch Súd už nevypracúva skutkový stav prípadu, ale špecifikuje len predmet sťažnosti a vládu ako sporovú stranu vyzve, aby predložila skutkový stav spolu so svojím stanoviskom k prijateľnosti a podstate sťažnosti. Vypracovanie skutkového stavu kladie zvýšené požiadavky na prácu kancelárie zástupcu. Súd okrem toho od roku 2021 uplatňuje svoju stratégiu zameranú na skrátenie doby rozhodovania v prípadoch, ktoré sú veľmi dôležité pre dotknutý štát a systém Dohovoru ako celok (tzv. „impact cases“).

Z prípadov, v ktorých Súd rozhodol v roku 2022, bolo v 1 prípade konštatované porušenie práva na život podľa článku 2 Dohovoru, a to rozsudkom *P. H. proti Slovenskej republike* z 8. septembra 2022. Prípad sa týkal sťažovateľky, v danom čase šestnásťročnej, ktorá bola zadržaná pre podozrenie z krádeže v obchode a prevezená na policajnú stanicu, kde pádom z okna na druhom poschodí utrpela viaceré zranenia. Námietky sťažovateľky pred Súdom sa týkali udalostí, ktoré sa čiastočne odohrali v policajnom aute (namietané zlé zaobchádzanie) a čiastočne na policajnej stanici (tieto udalosti sa týkali situácie, v ktorej bol ohrozený život sťažovateľky, konkrétne pádu z okna policajnej stanice). Vnútroštátne orgány sa týmito dvoma okruhmi zaoberali v dvoch samostatných konaniach. Čo sa týka namietaného zlého zaobchádzania, Súd konštatoval, že tvrdenia nie sú dostatočne dôveryhodné na to, aby si vyžadovali účinné oficiálne vyšetrovanie, oddelené od vyšetrovania, ktoré malo byť uskutočnené v súvislosti so sťažnosťou podľa článku 2 Dohovoru, preto časť sťažnosti týkajúcu sa článku 3 Dohovoru odmietol. Pokiaľ ide o incident na policajnej stanici, Súd pripomenul, že článok 2 Dohovoru môže byť aplikovateľný aj vtedy, keď nedošlo k strate života, najmä ak okolnosti prípadu a povaha spôsobených zranení naznačujú, že život sťažovateľa bol vážne ohrozený. V posudzovanom prípade poukázal na polytraumatický charakter zranení sťažovateľky a následky úrazu, skutočnosť, že závažnosť zranení zrejme znížili čisto náhodné skutočnosti, pričom vo viacerých iných prípadoch mali podobné situácie za následok smrť. Súd dospel k záveru o porušení článku 2 Dohovoru v jeho procesnom aspekte aj v hmotnoprávnom

aspekte. Vyšetrovanie incidentu nebolo účinné, reakcia vnútroštátnych orgánov podľa Súdu vytvárala dojem, že existovala skôr snaha o jeho administratívne uzavretie, než skutočný pokus zistiť skutkový stav a vyvodiť dôsledky (nezaobranie sa tvrdením o zlom zaobchádzaní; opieranie sa výlučne o výpovede a záznamy predložené zainteresovanými policajtmi, bez pokusu hľadať akékoľvek externé prvky; nevykonanie vyšetrovacieho pokusu; vyšetrovanie týkajúce sa trestného činu, vo vzťahu ku ktorému nebolo sťažovateľke priznané postavenie poškodenej, čím jej bolo znemožnené aktívne sa zúčastniť konania a zanedbateľná sankcia uložená za disciplinárne previnenie policajta). Aj za predpokladu, že pád sťažovateľky bol spôsobený nešťastným pokusom o útek, to samo osebe nezbavuje štát zodpovednosti za jej zranenia. Policajt zodpovedný za stráženie sťažovateľky si nespĺnil povinnosť podľa príslušných pravidiel nepretržite sledovať jej správanie a podľa Súdu je predmetné opomenutie samo osebe v rozpore s povinnosťou orgánov chrániť telesnú integritu osôb vo väzbe. Zvyšnú časť sťažnosti, týkajúcu sa namietaného porušenia článku 14 Dohovoru, Súd odmietol ako zjavne nepodložené.

V prípade sťažnosti *M. H. a ďalší proti Slovenskej republike* podanej na základe článkov 3, 8, 13 a 14 Dohovoru 8 sťažovateľmi v súvislosti s policajnou akciou uskutočnenou 19. júna 2013 v Moldave nad Bodvou a následným vyšetrovaním obvinení zo zneužitia právomoci, zlého zaobchádzania a diskriminácie zo strany zúčastnených policajtov počas samotnej operácie a neskôr na policajnej stanici, bol medzi vládou a sťažovateľmi uzavretý zmier. K dohode došlo s ohľadom na ospravedlnenie vlády iniciované ministerkou spravodlivosti „za spôsob zásahu ozbrojených zložiek štátu v Moldave nad Bodvou v roku 2013“ a „za krivdu a utrpenie, ktoré poškodeným a ich rodinám spôsobilo zdĺhavé hľadanie pravdy“, ktoré vláda vyslovila vo svojom uznesení z 23. júna 2021 a s ohľadom na tlačovú správu úradu vlády z toho istého dňa, v ktorej sa uvádza, že „ospravedlnenie nie je len ľudským gestom voči poškodeným obetiam, je aj záväzkom štátu vyvarovať sa do budúca podobným zlyhaniam. Ospravedlnenie je aj signálom, že orgány vynucujúce právo majú úprimný záujem získať späť dôveru občianskej spoločnosti.“ Strany v dohode takisto vzali na vedomie, že sťažnosť podaná v tomto prípade vyvoláva podobné otázky ako prípad *R. R. a R. D. proti Slovenskej republike*, v ktorom Súd rozhodol rozsudkom z 1. septembra 2020 (v podobnom prípade *R. R. a R. D. proti Slovenskej republike*, ktorý sa týkal tej istej policajnej akcie, Súd konštatoval porušenie článku 3 Dohovoru, zakotvujúceho zákaz neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania, a to v jeho hmotnej aj procesnej časti, a článku 14 Dohovoru, zakotvujúceho zákaz diskriminácie a priznal každému zo sťažovateľov spravodlivé zadosťučinenie vo výške 20 000 EUR). V prípade sťažnosti *M. H. a ďalší proti Slovenskej republike* sa vláda v dohode zaviazala vyplatiť 8 sťažovateľom spoločne celkovú sumu 110 000 EUR na pokrytie akejkoľvek a všetkej nemajetkovej ujmy a sťažovatelia sa vzdali akýchkoľvek ďalších nárokov voči Slovenskej republike v súvislosti so skutočnosťami, ktoré viedli k podaniu tejto sťažnosti, pričom vyplatenie bude predstavovať konečné vyriešenie prípadu. Súd vo svojom rozhodnutí z 3. mája 2022 vzal na vedomie túto dohodu strán, konštatoval, že je založená na rešpektovaní ľudských práv, ako sú definované v Dohovore a jeho protokoloch, a že nenachádza žiadne dôvody, ktoré by opodstatňovali ďalšie skúmanie veci, a preto prípad vyčiarkol zo svojho zoznamu.

Z prípadov rozhodnutých v uplynulom roku sa 2 prípady týkali namietaného porušenia článku 5 Dohovoru. Rozsudkom *Salmanov proti Slovenskej republike* z 20. januára 2022 Súd konštatoval porušenie článku 5 ods. 1 a ods. 5 Dohovoru v prípade týkajúcom sa väzby na základe rozhodnutia najvyššieho súdu, prijatého po prvostupňovom odsúdení, kde porušenie práv sťažovateľa už bolo konštatované na vnútroštátnej úrovni ústavným súdom, ktorý sťažovateľovi nepriznal žiadne finančné zadosťučinenie. Námietky týkajúce sa zákonnosti väzby boli vznesené aj v sťažnosti *Pčolinský proti Slovenskej republike*, podanej bývalým

riaditeľom Slovenskej informačnej služby, v ktorého prípade vnútroštátne súdy (ktoré na všetkých stupňoch potvrdili vzatie do väzby) a generálny prokurátor (ktorý zrušil uznesenie o vznesení obvinenia podľa § 363 Trestného poriadku) dospeli k opačným záverom o tom, či obvinenia proti nemu mali dostatočný základ v dôkaznej situácii. Súd rozhodnutím zo 6. decembra 2022 sťažnosť odmietol, stotožniac sa s argumentáciou vlády o nevyčerpaní vnútroštátnych prostriedkov nápravy v podobe žaloby podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Väčšina prípadov rozhodnutých Súdom v roku 2022 sa týkala namietaného porušenia práva na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru. Súd 25 takýchto sťažností vyčiarkol zo svojho zoznamu prípadov na základe zmieru alebo na základe jednostrannej deklarácie vlády. K zmiernemu riešeniu alebo využitiu inštitútu jednostrannej deklarácie vlády sa pristúpilo v prípadoch, ktoré neboli obhájiteľné vzhľadom na už ustálenú judikatúru Súdu, t. j. rozsudky, ktorými Súd v obdobných prípadoch konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru. Pokiaľ ide o ostatné prípady, Súd trikrát konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 Dohovoru v dôsledku neprimeranej dĺžky konania, a to rozsudkami *Klačanová proti Slovenskej republike* z 31. marca 2022, *Pjonteková a Petejová proti Slovenskej republike* z 23. júna 2022 a *Kurcáb proti Slovenskej republike* z 15. decembra 2022 (v prípadoch *Klačanová* a *Kurcáb* Súd s odkazom na svoje závery v rozsudku *Balogh a ďalší proti Slovenskej republike* z 31. august 2018 konštatoval aj porušenie článku 13 Dohovoru vzhľadom na neexistenciu účinného prostriedku nápravy vo vzťahu k sťažnosti na neprimeranú dĺžku reštitučného konania). V 2 prípadoch Súd akceptoval argumenty vlády a vyhlásil sťažnosti za neprijateľné – v prípade *Vassová proti Slovenskej republike* časť sťažnosti odmietol pre nevyčerpanie vnútroštátnych prostriedkov nápravy a časť pre zjavnú nepodloženosť (rozhodnutie z 25. augusta 2022) a v prípade *Junas proti Slovenskej republike* sťažnosť odmietol pre zneužitie práva na podanie sťažnosti (rozhodnutie z 10. marca 2022). Pre zneužitie práva na individuálnu sťažnosť Súd odmietol tiež 3 sťažnosti na dĺžku konania, ktoré neboli vláde notifikované, napriek tomu Súd aj toto rozhodnutie zverejnil – prípad *Volárová a 2 ďalšie sťažnosti proti Slovenskej republike* (rozhodnutie z 5. apríla 2022).

Pokiaľ ide o ďalšie prípady týkajúce sa namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru, v rozsudku *Adamčo proti Slovenskej republike* (č. 2) z 2. júna 2022 Súd konštatoval porušenie práva na prístup k súdu v prípade sťažovateľa vykonávajúceho trest odňatia slobody v súvislosti s jeho odvolaním v občianskoprávnej veci, ktoré podal v posledný deň lehoty do rúk väzenských orgánov, ktoré ho odoslali až na druhý deň a príslušný súd ho odmietol pre oneskorenosť, pričom aj následná žiadosť sťažovateľa o odpustenie zmeškania lehoty bola zamietnutá. V ďalších dvoch prípadoch Súd dospel k záveru, že konania proti sťažovateľom ako celok boli nespravodlivé a konštatoval porušenie článku 6 ods. 1 a ods. 3 písm. d) Dohovoru. V prípade *Al Alo proti Slovenskej republike* (rozsudok z 10. februára 2022) svedkovia, ktorých výpovede mali pre odsúdenie sťažovateľa významnú váhu, boli vypočutí iba v prípravnom konaní a ich výpovede z prípravného konania boli použité ako dôkaz pred súdom, pretože títo svedkovia boli podľa vnútroštátnych súdov nedostupní. Vnútroštátne súdy však v tomto ohľade dôsledne nepreskúmali všetky okolnosti a možnosti. Okrem toho, v prípravnom konaní nebolo sťažovateľovi, ktorý sa vzdal práva zúčastniť sa na výsluchoch, poskytnuté žiadne vysvetlenie o dôsledkoch neuplatnenia tohto práva, najmä pokiaľ ide o možnosť použitia akýchkoľvek výpovedí z prípravného konania ako dôkazov v konaní pred súdom v prípade, ak by sa svedok stal „nedosiahnuteľným“. Súd preto dospel k záveru, že sťažovateľovi bola bez prijateľných dôvodov a bez dostatočných vyvažujúcich faktorov odňatá možnosť vypočúvať alebo dať vypočuť svedkov. V prípade *Vasaráb a Paulus proti Slovenskej republike* (rozsudok z 15. decembra 2022) vyšetrovacie

orgány a všeobecné súdy nevypočuli svedkov, ktorých sťažovatelia žiadali vypočuť s cieľom svedectva v ich prospech. Súd považoval navrhované svedectvá za relevantné pre podstatu obvinení a konštatoval, že vnútroštátne súdy neposkytli dostatočné dôvody pre odmietnutie vykonať dôkazy navrhnuté sťažovateľmi. Ďalšiu sťažnosť podľa článku 6 ods. 1 a ods. 3 Dohovoru, *Rigo proti Slovenskej republike*, v ktorej sťažovateľ hlavne namietal nespravodlivosť a svojvoľnosť jeho odsúdenia z dôvodu, že bolo založené najmä na priznaní urobenom počas výsluchu bez prítomnosti obhajcu a na výpovedi poškodeného, Súd po preskúmaní stanovísk strán rozhodnutím z 31. mája 2022 odmietol pre zjavnú nepodloženosť.

Ďalšia skupina prípadov, o ktorých Súd rozhodol v roku 2022, sa týkala sťažností namietajúcich okrem porušenia článku 6 aj porušenie článku 8 Dohovoru, zaručujúceho právo na rešpektovanie súkromného života a článku 13 zaručujúceho právo na účinný prostriedok nápravy. V prípade *VAŠA Slovensko, s. r. o. proti Slovenskej republike* Súd rozhodnutím z 22. februára 2022 sťažnosť odmietol pre zneužitie práva na podanie sťažnosti, keďže sťažujúca sa spoločnosť po podaní sťažnosti zanikla a Súd nebol o tejto skutočnosti informovaný jej právnou nástupkyňou, ale dozvedel sa to až zo stanoviska vlády. Rozsudkom *Haščák proti Slovenskej republike* z 23. júna 2022 Súd rozhodol o 3 sťažnostiach majúcich pôvod v rôznych skutkových okolnostiach spojených s odpočúvaním realizovaným Slovenskou informačnou službou v rokoch 2005 a 2006 v rámci tzv. akcie Gorila. Časť námietok sťažovateľa Súd posúdil podľa článku 8 Dohovoru, pričom vo veľkej miere odkázal na svoje závery v rozsudku *Zoltán Varga proti Slovenskej republike* z 20. júla 2021, dospejúc k záveru, že z dôvodu realizácie dvoch súhlasov na odpočúvanie a uchovávanie odvodeného materiálu pochádzajúceho z realizácie týchto súhlasov došlo k porušeniu sťažovateľovho práva na rešpektovanie súkromného života. Zvyšnú časť sťažnosti podľa článku 6 ods. 1 a 2 Dohovoru na nedodržanie požiadavky „primeranej lehoty“ v rámci vyšetrovania tzv. kauzy Gorila a na porušenie práva na prezumpciu neviny verejnými vyhláseniami vyšetrovacích orgánov a predstaviteľov ministerstva vnútra v súvislosti s týmto vyšetrovaním Súd odmietol z dôvodu nezlučiteľnosti s ustanoveniami Dohovoru. Poukázal na to, že sťažovateľ v rámci vyšetrovania kauzy Gorila nebol obvinený zo žiadneho trestného činu a v rozsahu, v akom bola sťažnosť odôvodnená, neexistuje náznak, že by napadnuté verejné vyhlásenia prekročili hranice legitímnej verejnej diskusie. Rozsudkom *Maslák proti Slovenskej republike* (č. 2) z 31. marca 2022 Súd rozhodol o 9 sťažnostiach týkajúcich sa umiestnenia sťažovateľa do oddielu s bezpečnostným režimom, v ktorom vykonal časť svojho trestu odňatia slobody, predĺženia tohto umiestnenia, podmienok v tomto oddiele vrátane obmedzení práva prijímať návštevy, ako aj nedostatku súdneho prieskumu týchto opatrení. Súd konštatoval porušenie práva sťažovateľa na rešpektovanie súkromného a rodinného života z dôvodu, že vnútroštátny systém neposkytol sťažovateľovi primeranú právnu ochranu, berúc do úvahy mieru voľnej úvahy, ktorú väzenským orgánom priznávajú príslušné právne predpisy a dôvody, na ktoré sa väzenské orgány odvolávali pri jeho umiestnení do oddielu s bezpečnostným režimom, skutočnosť, že sťažovateľ bol do značnej miery vylúčený z rozhodovacieho procesu a to, ako prokurátor a ústavný súd uplatnili svoju právomoc v tejto veci (sťažovateľove námietky v tomto ohľade, vznesené na základe článku 3 Dohovoru, Súd odmietol). Rozhodnutím *Papaj proti Slovenskej republike* z 18. októbra 2022 Súd vyhlásil za neprijateľné 2 sťažnosti podané sťažovateľom vykonávajúcim trest odňatia slobody, týkajúce sa nedostatku súdneho prieskumu rozhodnutí väzenských orgánov (táto časť sťažnosti bola odmietnutá pre zjavnú nepodloženosť) a rozdielnej súdnej praxe v tomto smere (táto časť sťažnosti bola odmietnutá z dôvodu, že sťažovateľ neutrpel podstatnú ujmu).

V prípade *Chocholáč proti Slovenskej republike* sa sťažovateľ vykonávajúcim trest odňatia slobody sťažoval podľa článku 8 a 10 Dohovoru na zabavenie pornografického

materiálu väzenskými orgánmi a uloženie sankcie za jeho prechovávanie. Prípacom sa na vnútroštátnej úrovni zaoberal aj ústavný súd, ktorý nepovažoval článok 8 Dohovoru v tomto prípade za aplikovateľný, záležitosť posúdil z pohľadu slobody prijímať informácie podľa článku 10 Dohovoru a nezistil porušenie tohto ustanovenia. Súd naopak sťažnosť preskúmal iba podľa článku 8 Dohovoru a v rozsudku zo 7. júla 2022 dospel k záveru o jeho porušení pre všeobecný a nerozlišujúci zákaz držby pornografického materiálu odsúdenými, ktorý neumožňoval posúdenie primeranosti v individuálnom prípade.

V 1 prípade Súd rozhodol, že došlo k porušeniu článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, zaručujúceho právo na pokojné užívanie majetku. Ide o rozsudok *BTS Holding, a. s. proti Slovenskej republike* z 30. júna 2022, pričom k porušeniu došlo z dôvodu zastavenia exekúcie vedenej na základe právoplatného a záväzného rozhodcovského rozsudku Medzinárodného rozhodcovského súdu v Paríži proti Fondu národného majetku Slovenskej republiky. Podľa Súdu sa v tomto prípade zdá, že dôvody, na ktoré sa vnútroštátne súdy odvolávali, neboli dané a/alebo nespádali do právneho rámca pre zastavenie výkonu cudzieho rozhodcovského rozsudku a aj za predpokladu, že by zastavenie výkonu z týchto dôvodov slúžilo všeobecnému záujmu, vnútroštátne súdy nezohľadnili požiadavky ochrany základných práv sťažujúcej sa spoločnosti a potrebu spravodlivej rovnováhy medzi nimi a všeobecným záujmom. Otázku majetkovej škody Súd nepovažoval za pripravenú na rozhodnutie a preto rozhodnutie v tejto časti odložil. Strany následne dospeli k dohode v otázke majetkovej škody.

Súd v roku 2022 rozhodol tiež o viacerých sťažnostiach týkajúcich sa opatrení proti šíreniu ochorenia COVID-19. Päť sťažností majiteľov fitnesscentier, ktoré boli od marca do júna 2020 zatvorené z dôvodu protipandemických opatrení prijatých Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Súd rozhodnutím *Toromag, s. r. o. a ďalšie 4 sťažnosti proti Slovenskej republike* z 28. júna 2022 odmietol pre zneužívajúci charakter týchto sťažností. Stotožnil sa s argumentáciou vlády, poukazujúcu na skutočnosť, že sťažovatelia neinformovali Súd o tom, že podali ústavné sťažnosti, ani o tom, že čerpali štátnu pomoc. V 2 prípadoch týkajúcich sa opatrení prijatých vládou a Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorými boli zavedené rôzne formy lockdownu, obmedzenia slobody zhromažďovania a združovania, ako aj povinnosť nosiť ochranné tvárové rúško a ďalšie povinnosti a obmedzenia, Súd sťažnosti aj bez ich notifikácie vláde vyhlásil za neprijateľné. V prípade *Lörinc a 16 ďalších sťažností proti Slovenskej republike* Súd sťažnosti rozhodnutím z 5. apríla 2022 odmietol poukazujúc na to, že Dohovor nepredpokladá podávanie tzv. *actio popularis* na účel výkladu práv, ktoré obsahuje, ani neumožňuje jednotlivcom sťažovať sa na ustanovenie vnútroštátneho práva len preto, že sa domnievajú, bez toho, aby ním boli priamo dotknutí, že môže byť v rozpore s Dohovorom. V posudzovanom prípade boli všetky sťažnosti formulované rovnakým spôsobom a všeobecne, okrem totožnosti sťažovateľov a v niektorých prípadoch aj povolenia neposkytovali žiadne informácie o tom, ako presne ich napadnuté opatrenia priamo ovplyvnili alebo by ich pravdepodobne ovplyvnili, alebo by boli na nich zamerané z dôvodu ich možných individuálnych charakteristík. Súd dospel k záveru, že sťažnosti predstavujú *actio popularis* a sťažovateľov nemožno považovať za obeť v zmysle článku 34 Dohovoru. Z tých istých dôvodov Súd rozhodnutím zo 6. decembra 2022 odmietol aj sťažnosť *Mil'an proti Slovenskej republike* v časti, ktorá bola rovnaká ako v prípade *Lörinc a ďalší*. V časti, ktorá sa týkala skutočnosti, že sťažovateľovi bol na 6 mesiacov pozastavený výkon funkcie sudcu z dôvodu, že počas súdnych pojednávaní odmietol nosiť ochranné tvárové rúško, Súd konštatoval, že sťažovateľ namietal porušenie práva na prácu, ktoré nie je zaručené Dohovorom, avšak aj za predpokladu, že sa chcel dovolávať článku 1 Protokolu č. 1 z dôvodu dočasného zníženia platu, neboli vyčerpané vnútroštátne prostriedky nápravy.

